

Παρέμβαση

Εφημερίδα της Εναλλακτικής Παρέμβασης Δικηγόρων Αθήνας • ΙΟΥΝΙΟΣ 1998 • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 3

Η ΑΠΛΗ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΕΙΝΑΙ ΑΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΗ ΟΧΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ-ΜΑΪΜΟΥ!

Το ΔΣ του Συλλόγου με δύο διαδοχικές αποφάσεις του τον Νοέμβριο του 1997 και τον Απρίλιο του 1998 αποφάσισε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος με σκοπό τη διερεύνηση της αλλαγής του εκλογικού συστήματος στον ΔΣΑ και την, βάσει του δημοψηφίσματος, έκφραση γνώμης του ΔΣΑ προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης εν όψει της τροποποίησης του Κώδικα Περί Δικηγόρων. Η απόφαση λήφθηκε μετά από πρόταση του συμβούλου Δ. Βερβεσσού και με το σκεπτικό ότι ένας μεγάλος αριθμός συναδέλφων επιθυμεί την κατάργηση του ισχύοντος εκλογικού συστήματος και την εισαγωγή του συστήματος εκλογής συμβούλων με ενιαία λίστα χωρίς συνδυασμούς και ξεχωριστές παρατάξεις. Η πρόταση αυτή υποστηρίχθηκε εμφανώς από τις δύο κυρίαρχες παρατάξεις που πρόσκεινται στο κυβερνητικό κόμμα και στη ΝΔ όμως είχε και την έμμεση αλλά σαφή αποδοχή της παράταξης του Προέδρου και του ίδιου του Προέδρου. Αυτό φάνηκε και από την οριακή υπερψήφιση αρχικά της πρότασης για δημοψήφισμα από μέλη της παράταξης του Προέδρου με το σκεπτικό του σεβασμού της θέλησης των συναδέλφων (άνγνωστο πόσων και ποιων), αλλά και από την επιβεβαίωση της αρχικής απόφασης για δημοψήφισμα τον 4.1998 με την ενεργή υποστήριξη του Προέδρου και της παράταξής του.

1. Η πρόταση για δημοψήφισμα σχετικά με το εκλογικό σύστημα είναι μια πρόταση που ήδη από

την επιχειρηματολόγησή της παίρνει θέση κατά του ισχύοντος συστήματος απλής αναλογικής. Και μάλιστα όχι από τη σκοπιά της κριτικής των συγκεντρωτικών και προεδροκεντρικών πλευρών του, των υπερεξουσιών και της συναρτημένης με αυτές άμεσης εκλογής του Προέδρου, της αποδυνάμωσης των αμεσοδημοκρατικών θεσμών όπως η Γ.Σ., αλλά τη σκοπιά της επίθεσης στον προγραμματικό συνδικαλισμό και στην πολυτασική/αναλογική έκφραση των τάσεων και ρευμάτων εντός του δικηγορικού συνδικαλισμού. Ξεκινά από ένα κλασικό «λαϊκιστικό» επιχείρημα ότι οι παρατάξεις και τα ξεχωριστά προγράμματα εκφράζουν την αναχρονιστική κομματική χειραγώγηση

και τη διχαστική διαχωριστική γραμμή μέσα στους δικηγόρους, ενώ το αίτημα του σήμερα είναι ο συνδικαλισμός των «αξίων», των «ικανών», των «προσωπικότητων». Εκφράζει ένα δέημα υπόγειο ρεύμα «σιωπηλής πλειοψηφίας» το οποίο ποτέ δεν έχει εκφραστεί δημόσια και με συλλογικούς όρους και άρα αφού η ύπαρξή του δεν μπορεί να αποδειχθεί προβάλλεται ως αυταπόδεικτο και ως δεδομένο. Όμως η επίκληση του «λαού των δικηγόρων» ως νομιμοποίηση του «συνδικαλισμού των εκλεκτών» και των «αρίστων», ως επιστροφή δηλαδή στο δικηγορικό συνδικαλισμό του 1950, σίγουρα δεν είναι ένα δημοκρατικό επιχείρημα.

2. Το δημοψήφισμα από μόνο του, γενικά και αόριστα, δεν αποτελεί την ύψιστη έκφραση της δημοκρατίας. Για μας είναι προφανές ότι σε πολλές συγκυρίες ο τρόπος που θέτεις τα ερωτήματα οδηγεί συχνά και στις λαμβανόμενες απαντήσεις. Όταν πηγαίνεις σε δημοψήφισμα με το ερώτημα της χρεωκοπίας του ισχύοντος συστήματος είναι φυσικό να ωθείς τους ψηφίζοντες στην κατάργησή του, σε μια περίοδο μάλιστα που το πληττόμενο από την κρίση τμήμα των δικηγόρων είναι φυσικό να νιώθει αγανάκτηση και απογοήτευση για τον τρόπο που το ΔΣ και ο Πρόεδρος «εκπροσωπούν» τα συμφέροντά του, για λόγους όμως τελείως άσχετους με την απλή αναλογική ή τον προγραμματικό συνδικαλισμό. Πολύ περισσότερο

συνέχεια στη σελ. 3

της συνταξης

Το τεύχος αυτό της Παρέμβασης κυκλοφορεί σε μια περίοδο έντασης της επίθεσης ενάντια στις κατακτήσεις και τα δικαιώματα των λαϊκών στρωμάτων. Από την επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων (άμεσων και έμμεσων) που στοχεύει στην αναδιάρθρωση-ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων μέχρι τη διεξαγωγή του διαγωνισμού της ντροπής για τους αδιόριστους εκπαιδευτικούς, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει στόχο να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα των πιο επιθετικών μεριδών του κεφαλαίου υπό τη σημαία της ΟΝΕ. Μοναδικό της όπλο σ' αυτή τη διαδικασία εκσυγχρονισμού τα ΜΑΤ...

Αντίστοιχα, για τους δικηγόρους και κύρια για τις πιο αδύναμες κατηγορίες αυτών, η κατάσταση επιδεινώνεται αλματώδως: συντριπτική αύξηση ασφαλιστών και φόρων, ιδιωτικοποίηση των θέσεων των εμμίσθων, ένταση της εκμετάλλευσης για τους συνεργάτες και τους ασκούμενους. Και ακόμα: νέα πρωτοδικεία, δικαστικός ανταρχισμός, ακόμα και ανατροπή του δημοκρατικού εκλογικού συστήματος στον ΔΣΑ. Και καμιά αντίδραση από τη συνδικαλιστική μας ηγεσία. Αντίθετα συμπίεση... Η κυβέρνηση και οι κυρίαρχες κοινωνικές δυνάμεις έχουν αναγορεύσει ορθά τις μάχες αυτές σε κεντρικές πολιτικές μάχες. Τις μάχες αυτές πρέπει να τις κερδίσουν οι εργαζόμενοι.

Σ' αυτό το τεύχος

2 **Οχι στο διαχειριστικό συνδικαλισμό**

Στο συνδικαλισμο της σήψης

3 **Ησυχία η δικαιοσύνη αποφάσισε**

3 **Βάλε τη διπλή ταρίφα**

3 **Καθημερινά προβλήματα**
Νέα πρωτοδικεία

4 **Και ξαφνικά συνέβη να απεργούμε**
εν μέσω τριωδίου

5 **τινα και τι να**
• Κατάργηση του πολιτικού ασύλου στην πράξη
• Ψήφισμα για τις "νέες" εργασιακές σχέσεις

6 **Έξαρση της εκμετάλλευσης**
6 **Έξαρση του Ρατσισμού**

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1/1/1993

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΚΑΤΩ ΤΗΣ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ

ΕΤΟΣ	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Τ.Ν.	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Κ.Ε.Α.Δ.	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Τ.Π.Δ.Α.	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΑΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ
1992	48.000	12.000	16.800	76.800	
1993	67.200	19.992	42.550	129.742	+52.942 (40,8%)
1994	79.080	24.120	46.250	149.450	+19.708 (15,2%)
1995	100.500	30.120	99.800	230.420	+80.970 (54,2%)
1996	127.680	38.340	118.117	284.737	+54.317 (23,6%)
1997	163.140	48.990	170.000	382.130	+97.393 (34,2%)

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΑΝΩ ΤΗΣ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ

ΕΤΟΣ	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Τ.Ν.	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Κ.Ε.Α.Δ.	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Τ.Π.Δ.Α.	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΑΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΕΤΟΣ
1992	94.800	48.000	72.000	214.800	
1993	134.400	39.972	72.000	246.372	+31.572(14,7)
1994	158.100	47.700	72.000	277.800	+31.428 (12,8%)
1995	201.000	60.300	99.800	361.100	+83.300 (30%)
1996	255.300	76.680	130.000	461.980	+100.880 (27,9%)
1997	326.980	97.980	170.000	594.260	+132.280 (28,7%)

Αφιερώνεται εξαιρετικά στη συνδικαλιστική μας ηγεσία, που μας υποσχέθηκε επανειλημμένα ότι θα λύσει τα προβλήματά μας χωρίς αποχές και κινητοποιήσεις. Θυμίζουμε ακόμα ότι οι υπαχθέντες στην ασφάλιση μετά την 1/1/1993 δικηγόροι πληρώνουν υψηλότερες εισφορές από τους κάτω της πενταετίας ασφαλισμένους πριν την 1/1/1993. Και αν δεν είχε θεσπιστεί ο ν. 2150/1993, που ήταν καρπός της πολύμηνης αποχής του 1992-1993, οι κάτω της πενταετίας δικηγόροι θα πλήρωναν ακριβώς τα ίδια ποσά σε Τ.Ν. και Κ.Ε.Α.Δ. (όπως σχεδόν στο Τ.Π.Δ.Α.) με τους υπόλοιπους.

ΟΧΙ

ΣΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ ΣΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ ΤΗΣ ΣΗΨΗΣ

Τον Απρίλιο που μας πέρασε η Εναλλακτική Παρέμβαση, πιστή στις αρχές της εναλλαγής, πραγματοποίησε την τρίτη κατά σειρά αλλαγή συμβούλου της στο ΔΣ του ΔΣΑ. Τη θέση του Δ. Σαραφianού πήρε ο Δ. Μπελαντής. Με την ευκαιρία αυτή αναπτύσσουμε εδώ μια σειρά προβληματισμών για τη θητεία του ΔΣ το χρόνο που πέρασε. Μια χρονιά που μόνο ως χρονιά αποτυχημένης διαχείρισης μπορεί να χαρακτηριστεί.

Η ευθύνη γι' αυτή τη χαμένη χρονιά βαρύνει καθ' ολοκληρία την πλειοψηφία του ΔΣ (ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΝ) και τον Πρόεδρο προσωπικά, που χρησιμοποίησε τις υπερεξουσίες που του παρέχει ο Κώδικας για να εντείνει τη στρατηγική της σήψης στο Σύλλογο. Η πολιτική που ακολουθήθηκε και προπάντων η έλλειψη συλλογικών διεκδικήσεων αποκρυστάλλωσε με τον καλύτερο τρόπο ότι **το ΔΣ εξυπηρέτησε και εξυπηρετεί τα συμφέροντα αποκλειστικά και μόνο των μεγάλων δικηγορικών γραφείων**, προσπαθώντας ταυτόχρονα να δέσει στο άρμα τους τμήματα των πληττόμενων μαχόμενων δικηγόρων υπό τη συνεχειακή σημαία του υπερπληθωρισμού.

Χαρακτηριστικό της πολιτικής λογικής του Προέδρου είναι η ενασχόληση κατ' αποκλειστική προτεραιότητα με θέματα που αφορούν τη διαχείριση των υπηρεσιών και των οικονομικών του Συλλόγου και δευτερευόντως μόνο με διεκδικήσεις για την καλύτερη των όρων άσκησης της δικηγορίας προς όφελος των πληττόμενων στρωμάτων της και των πολιτών.

Τα γεγονότα μιλάνε από μόνα τους: Από τα **τριάντα εννέα** θέματα που καταγράφηκαν στις ημερήσιες διατάξεις, μόνο τα **είκοσι έξι** αφορούσαν προβλήματα που σχετίζονται με την κατάσταση της δικηγορίας (έμμισθος συνεργάτης, άσκηση, κτηματολόγιο κ.λπ.), ενώ τα υπόλοιπα **δεκατρία, τα οποία καταλαμβάνουν και τον περισσότερο χρόνο συζήτησης**, αφορούσαν καθαρά θέματα διαχείρισης του Συλλόγου (η μελέτη για τα ηλεκτρολογικά του

Συλλόγου απασχόλησε το ΔΣ επί δυο συνεδριάσεις μέχρι τις τρεις το πρωί, μόνο κατ' αυτό το έτος, καθώς η συζήτηση επί του θέματος είχε αρχίσει από τον προηγούμενο χρόνο (!)· το ίδιο συνέβη και με τη μίσθωση του parking της οδού Μαυρομιχάλη).

Από τα **εικοσιέξι** θέματα που αφορούσαν την κατάσταση της δικηγορίας πάρθηκε απόφαση για τα **εννιά (!)** – τα υπόλοιπα παραπέμφθηκαν σε «Επιτροπές» ή σε επόμενες συνεδριάσεις «για περαιτέρω επεξεργασία» και παρά το ότι ήταν απολύτως ώριμα. Η πρακτική αυτή είναι γνωστή και δοκιμασμένη: όπου δεν βγαίνουν τα κουκιά του Προέδρου (σε συνεργασίες με ΠΑΣΟΚ-ΝΔ) παραπέμπει το θέμα σε Επιτροπές μέχρι να γίνουν οι απαραίτητες σκάντζες (dos ut des). Μπορεί να χρειαστούν και επτά συνεδριάσεις για να παρθεί απόφαση για ένα θέμα (π.χ. τηλεματική). **Ακόμα χειρότερα όμως, τα πιο κρίσιμα για τους δικηγόρους θέματα (δικηγορικές εταιρείες, άσκηση και εν γένει όλα τα προβλήματα που αποτέλεσαν τις θέσεις του ΔΣ στο Δικηγορικό Συνέδριο) συζητήθηκαν χωρίς απαρτία και χωρίς να ληφθεί καμιά απόφαση.** Το ΔΣ μετατράπηκε σε φιλολογικό τέιον...

Ο μέγας φόβος του Προέδρου (και πριν τη γνωστή σύγκρουσή του με τον Υπουργό Δικαιοσύνης – περί της οποίας βλ. άρθρο παραπλευρώς) ήταν μήπως υπερψηφισθεί από το ΔΣ πρόταση για αποχή. **Έφτασε μάλιστα στο σημείο να διαλύσει πραξικοπηματικά συνεδρίαση που εξέταζε τους τρόπους αντίδρασης απέναντι στην πρόσφατη διάταξη νόμου με την οποία επιτρέπεται στις διοικήσεις ασφαλιστικών οργανισμών - ΙΚΑ, ΤΑΕ κ.λπ. – να αναθέτουν υποθέσεις σε μεγάλα δικηγορικά γραφεία...** **Το motto του Προέδρου ήταν: από μένα αποχή δεν περνάτε!** Ακόμα και όταν αναγκάστηκε ο ίδιος να την προτείνει, επιχείρησε συστηματικά να περιορίσει το πεδίο της αντιπαράθεσης «στην αντιθεσμική συμπεριφορά» του κ. Γιαννόπουλου.

Ο Πρόεδρος φοβάται ότι η σύγκρουση με την κυβέρνηση και την πολιτική της θα βλάψει τους δικηγόρους. Γι' αυτό και πάντα επιχειρεί να αμαυρώσει τις μεγάλες αποχές του 1992-93, υποβαθμίζοντας τις επιτυχίες που αυτές είχαν (κατάργηση αντικειμενικών κριτηρίων για τους νέους δικηγόρους, κλιμακωτή – και όχι εφ' άπαξ – αύξηση ασφαλιστικών εισφορών, μειωμένες εισφορές για τους νέους). Άλλωστε, όπως και ο ίδιος ανέφερε στην τελευταία απόπειρα σύγκλισης ΓΣ, το φορολογικό σύστημα είναι μια χαρά (αφού επιτρέπει στους μεγαλοδικηγόρους να κρύβουν κέρδη και εξοντώνει τους μικρούς...), ενώ το ασφαλιστικό είναι πανευρωπαϊκό πρόβλημα και να ευχαριστούμε το Θεό που δεν πληρώνουμε περισσότερα... Τι όμως κατάφερε ο Πρόεδρος με την πολιτική του τον χρόνο που πέρασε: Από τις εννιά αποφάσεις του ΔΣ **μόνο οι τέσσερις υλοποιήθηκαν και από αυτές και οι τέσσερις ήταν αποφάσεις που εξαρτώνταν από τον ίδιο το ΔΣΑ (!)** – αποχή για Γιαννόπουλο, προϋπολογισμός Συλλόγου, σύμβαση με εταιρεία Singular για τηλεματική, εκδήλωση για Σένγκεν. Όλα τα υπόλοιπα θέματα παραμένουν εκκρεμή, ενώ οι συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος δυσχεραίνουν ασφυκτικά για τους μαχόμενους και συνεργάτες δικηγόρους και το κόστος πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη αυξάνει αλματωδώς. Όσο δε για την επιτυχία της διαχείρισης, τα ογκούμενα ελλείματα του ΔΣΑ μιλάνε από μόνα τους...

Ας το ξαναπούμε όμως. Την ευθύνη δεν φέρει μόνο ο Πρόεδρος. Πέρα και από τις συγκλίνουσες πολιτικές επιλογές των συμβούλων του ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΝ και της ΝΔ (ακόμα και από όσους το παίζουν «αντάρτες» στα λόγια και αντ' αυτού στην πράξη) η σήψη της διαχείρισης αγκαλιάζει και διάφορους «ανεξάρτητους». Η δε διαχείριση γεννά και την αποδιοργάνωση. Το Διοικητικό Συμβούλιο λειτουργήσε όλο αυτό το χρονικό διάστημα με απαρτία που σπανίως ξεπερνούσε τα 15 άτομα. Ορισμένοι σύμβουλοι εμφανίζονταν στο ΔΣ μόνο όταν συζητούνταν θέματα που τους αφορούσαν προσωπικά (π.χ. εκπροσώπηση ΔΣΑ σε επιτροπές του εξωτερικού...).

Έχουμε τους ηγέτες που μας αξίζουν ή έχουν την πελατεία που τους ταιριάζει; Αν δεν αντισταθούμε τώρα, το μέλλον του δικηγορικού συνδικαλισμού προβλέπεται ζοφερό. Όσοι πίστευαν ότι το καινούριο ΔΣ, με τους πολλούς νέους συμβούλους, θα μπορούσε να αλλάξει γραμμή πλεύσης προς το καλύτερο γελάστηκαν. **Οι νέοι σύμβουλοι αποδείχθηκαν κλώνοι των παλιών. Ας τους κλονίσουμε!**

ΝΕΥΧΙΑ...

Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ...

Σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο ΔΣΑ συζητήθηκε το πρόβλημα της κριτικής των δικαστικών αποφάσεων επί ευκαιρία της **απόφασης της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου**, σύμφωνα με την οποία θα πρέπει να αποφεύγεται ο κοινοβουλευτικός έλεγχος επί αυτών. Η πλειοψηφία των ομιλητών τάχθηκε υπέρ της απόφασης της Ολομέλειας, θεωρώντας άποπο τον σχετικό κοινοβουλευτικό έλεγχο. Φωτεινή εξαίρεση ο καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου Φ. Σπυρόπουλος.

Ιδιαίτερη όμως αλγεινή εντύπωση μας προκάλεσε η στάση του Προέδρου του ΔΣΑ κ. Ρουπακιά, ο οποίος όχι μόνο έσπευσε να υπεραμυνθεί των σχετικών απόψεων του Αρείου Πάγου, αλλά συμπαρατασσόμενος με τις πιο αντιδραστικές φωνές του δικαστικού σώματος, αμφισβήτησε ακόμα και το δικαίωμα άσκησης δημόσιας κριτικής επί οριστικών δικαστικών αποφάσεων! Οι απόψεις αυτές βρίσκονται πολύ πιο πίσω και από τις ίδιες τις συνταγματικές διατάξεις: Πέραν από την καθιερωμένη στο άρθρο 14§1 Σ ελευθερία της γνώμης (και συνεπώς ελευθερία κριτικής και των αποφάσεων πολιτειακών οργάνων), σύμφωνα με το άρθρο 93§3 Σ. κάθε δικαστική απόφαση (και οι οριστικές) πρέπει να είναι ειδικά και εμπεριστατωμένα αιτιολογημένες. Η διάταξη αυτή περιλαμβάνεται στο Σύνταγμα ακριβώς γιατί σχετίζεται άμεσα με την ανάγκη να είναι διαφανής η διαδικασία δικαστικής κρίσεως και να μπορούν να υποβάλλονται σε κριτική οι δικαστικές αποφάσεις κάθε βαθμού, αφού άλλωστε η ίδια η λειτουργία του δικαστή κατά την έκδοση της απόφασης δεν είναι απλώς η «τεχνική υπαγωγή πραγματικών περιστατικών στο διαφανές περιεχόμενο μιας κανονιστικής διάταξης», αλλά πρωτίστως η ερμηνεία των διατάξεων κατά την εφαρμογή τους σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Και ο τρόπος με τον οποίο προσεγγίζει ερμηνευτικά ο κάθε δικαστής μια διάταξη εξαρτάται άμεσα από τη διαρκή ερμηνευτική διαπάλη (που δεν πραγματοποιείται μόνο στον επιστημονικό διάλογο και) που επηρεάζεται από τη σύγκρουση γενικότερων κοινωνικών αντιλήψεων. Διαφορετικά, αν σκοπός της συνταγματικής κατοχύρωσης της αιτιολογίας των δικαστικών αποφάσεων ήταν να διευκολύνει την εργασία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου ακρούσε

να περιληφθεί σχετική διάταξη στον Οργανισμό των Δικαστηρίων. **Η δημόσια κριτική των αποφάσεων των πολιτειακών οργάνων και η διαρκής έκθεση στο δημόσιο διάλογο των αντιλήψεων που διαμορφώνουν οι φορείς τους αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο σε ένα πολίτευμα που θέλει να ονομάζεται δημοκρατικό.** Η λαϊκή κυριαρχία δεν εκφράζεται μόνο τη στιγμή της κάλπης (εκτός αν είναι κάλπικη), αφού η έκφραση της λαϊκής βούλησης προϋποθέτει τη διαμόρφωσή της. Και στη διαμόρφωσή της επιδρούν άμεσα οι αντιλήψεις που εκπορεύονται και από τον δικαστικό μηχανισμό. Στα πλαίσια αυτά, ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, ως έλεγχος των απόψεων που η κυβέρνηση διαμορφώνει επί δικαστικών αποφάσεων, είναι και συνταγματικά ανεκτός και αναγκαίος. Η έκφραση της κυβερνητικής γνώμης δεν πλήττει την ανεξαρτησία των δικαστών (εκτός αν οι ίδιοι δεν θέλουν να είναι ανεξάρτητοι...). Αυτό που δεν είναι συνταγματικά ανεκτό είναι η δι' άλλων μέσων προσπάθεια επιβολής των κυβερνητικών αντιλήψεων επί των αποφάσεων των δικαστηρίων. Και πάλι όμως ο δημόσιος έλεγχος περισσότερο αποσοβεί αυτά τα φαινόμενα, παρά τα επιτείνει. Και αν ακόμα δεν νοείται έκφραση μομφής (π.χ. με επερώτηση) προς την κυβέρνηση για το περιεχόμενο δικαστικής απόφασης, νοείται όσον αφορά το γενικότερο χάλι που παρουσιάζεται στο χώρο της Δικαιοσύνης και τον αυταρχισμό που εντείνεται λόγω και της κυβερνητικής πολιτικής (καθυστερήση στη μηχανοργάνωση, κενά, αύξηση του κόστους πρόσβασης των πολιτών κ.λπ.).

Όσο για τη νέα καραμέλα του Προέδρου ότι «είναι μύθος το Κράτος των Δικαστών» αρκεί να του υπενθυμίσουμε ότι το Κράτος των Δικαστών δεν εμφανίζεται στο πολιτικό προσκήνιο παρά μόνο ως εναλλακτική λύση στην αδυναμία συγκρότησης συμπαγούς πολιτικής εξουσίας. Πριν όμως από την έκδηλη (και πλέον αδύνατον να ανατραπεί) δημόσια εμφάνισή του προηγούνται μια σειρά μετατοπίσεων του κέντρου βάρους μεταξύ των θεσμικών διαύλων άσκησης της εξουσίας (π.χ. ποιος ασκεί τη νομοθετική εξουσία – η κυβέρνηση ή ο κ. Κανελλόπουλος;), που κατατείνουν στην ένταση των αυταρχικών αντιλήψεων στο εσωτερικό του δικαστικού μηχανισμού και κυρίως στο να τίθεται αυτός ο μηχανισμός «στο απυρόβλητο». Όποιος έχει μάτια και θέλει να δει βλέπει...

Η δημόσια κριτική των αποφάσεων των πολιτειακών οργάνων και η διαρκής έκθεση στο δημόσιο διάλογο των αντιλήψεων που διαμορφώνουν οι φορείς τους αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο σε ένα πολίτευμα που θέλει να ονομάζεται δημοκρατικό

Βάλε τη διπλή ταρίφα...

Ο Πρόεδρος του ΔΣΑ, εκπληρώνοντας προεκλογική εξαγγελία του, επανέφερε το αίτημα για τη νομοθετική κατοχύρωση της χρονοχρέωσης των δικηγόρων. Η ρύθμιση αυτή είναι και αντικοινωνική και πρακτικώς ανεφάρμοστη. **Αντικοινωνική γιατί παραπέμπει στον τρόπο οργάνωσης του δικηγορικού επαγγέλματος στο εξωτερικό, όπου οι δικηγορικές εταιρείες χρεώνουν τον πελάτη με πολλά δολάρια ανά ώρα.** Εάν εφαρμοζόταν αυτό το σύστημα, θα εκτίναζε στα ύψη το κόστος πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη. Και αυτή πράγματι είναι η κατάσταση στο εξωτερικό, όπου τα φτωχότερα στρώματα στερούνται πλήρως του δικαίωματος δικαστικής προστασίας. Αντίστοιχα δε εκεί, δεν υπάρχουν καθόλου ανεξάρτητοι μαχόμενοι δικηγόροι ή μικρές δικηγορικές εταιρείες, αφού αυτός ο τρόπος άσκησης του επαγγέλματος ευδοκμεί μόνο όπου η λιγότερο εύπορη πελατεία αντέχει ακόμα το σχετικό κόστος. **Το χειρότερο είναι ότι η χρονοχρέωση πλασάρεται από τους υποστηρικτές της ως βοήθημα για τους νέους και μαχόμενους δικηγόρους, ενώ στην πραγματικότητα πλήττει ακριβώς την πελατεία τους.**

Επιπλέον η χρονοχρέωση θα διαβάλλει πλήρως το κύρος του δικηγόρου. Ο Πρόεδρος αρέσκεται να επαναλαμβάνει ότι στα παλαιά γραφεία υπήρχε η ταμπέλα «Ο νομικές συμβουλές πληρώνονται». Με τη νέα πρόταση μπορούμε πια να αναρτήσουμε στα γραφεία μας τη γνωστή ταμπέλα «Ο πωλών τοις μετρητοίς (ή... επί χρονοχρέώσει) – ο πωλών επί πιστώσει (ή με το γραμμάτιο...)».

Τέλος, η χρονοχρέωση εξασφαλίζει πολύ λιγότερο το δικηγόρο από το σημερινό σύστημα κατοχύρωσης αμοιβών. Ως γνωστόν ο Κώδικας Δικηγόρων κατοχυρώνει ήδη ελάχιστη αμοιβή για την παροχή νομικών συμβουλών (με το γελίοιό πράγματι ποσό των 8.400 δρχ.), πλην όμως κανείς δικηγόρος δεν τη διεκδικεί γιατί είναι εξαιρετικά δύσκολη (έως και εξευτελιστική) η απόδειξη ότι παρέιχε Χ αριθμό συμβουλών. Σε πολλαπλό βαθμό είναι πιο δύσκολο και πιο γελίοιο να αποδεικνύει πόσες ώρες εργάστηκε για μια υπόθεση.

Σε ορισμένες περιπτώσεις η νομοθετική κατοχύρωση της χρονοχρέωσης μπορεί να καταλήξει σε παροξυσμούς γελιοιότητας: Τι θα γίνει π.χ. με την ελάχιστη αμοιβή ανά ώρα στις υποθέσεις με εξειδικευμένο αντικείμενο ή που απαιτούν εργασίες εκτός έδρας; θα πέφτει διπλή η ταρίφα...; πως επίσης θα προστατευθεί ο πελάτης από την υπερχρέωση; θα αναγκαστούμε να βάλουμε... δικηγορόμετρο;

Υπέρ της νομοθετικής κατοχύρωσης της χρονοχρέωσης τάχθηκαν εκτός από τον Πρόεδρο και οι σύμβουλοι Φίλης, Μακαρώνας, Κορκόβελος, Βερβεσός. Η πρόταση, λοιπόν, να καταργηθεί το παρόν σύστημα αμοιβών (που τουλάχιστον για τις επ' ακροατηρίω υποθέσεις παρέχει μια στοιχειώδη εξασφάλιση) προς όφελος της χρονοχρέωσης καταλήγει αντίθετη με τα συμφέροντα των ασθενέστερων δικηγορικών στρωμάτων. **Αποδεικνύεται για μια ακόμα φορά ότι ο δικηγορικός συνδικαλισμός απαιτεί προσοχή και κοινωνική ευαισθησία. Οχι, Τραμπάρφες...**

Καθημερινά Προβλήματα

► ΝΕΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑ

Συζητήθηκε στο ΔΣ του Συλλόγου το ζήτημα του σχεδίου νόμου για τη μετατροπή των σημερινών Ειρηνοδικείων σε Μονομελή Πρωτοδικεία και της κατάργησης των Ειρηνοδικείων.

Το νομοσχέδιο αυτό όριζε ότι οι έδρες των έως τώρα Ειρηνοδικείων θα λειτουργούν ως μεταβατικές έδρες των αντίστοιχων Μονομελών Πρωτοδικείων και Πλημμελειοδικείων. Πιο σημαντική ακόμη ήταν η διάταξη που όριζε ότι «Με Προεδρικό Διάταγμα ιδρύονται αυτοτελή Μονομελή Πρωτοδικεία σε πρώην έδρες Ειρηνοδικείων που κρίνονται απαραίτητα λόγω αυξημένης δικαστηριακής κίνησης ή λόγω δυσχερούς οδικής πρόσβασης στην έδρα του Πολυμελούς Πρωτοδικείου εκ της γεωγραφικής τους θέσης». **Πρόκειται δηλαδή – με την τελευταία διάταξη καθαρότητα – για επαναφορά του γνωστού ζητήματος της λειτουργίας περιφερειακών Πρωτοδικείων.**

Παρά το ότι το ζήτημα φαίνεται προς το παρόν να μην προωθείται, είναι εξαιρετικά σοβαρό γιατί συνδέεται με την προσπάθεια της κυβέρνησης να επιδείξει δήθεν έργο στο πεδίο της ικανοποίησης τοπικών και περιφερειακών αναγκών σε μια περίοδο που οι κρατικοί μηχανισμοί στην περιφέρεια αυτονομούνται όλο και περισσότερο από τις κοινωνικές ανάγκες. Για την «Εναλλακτική Παρέμβαση» δεν επαρκεί η

ερμηνεία ότι μέσα από το σχέδιο των περιφερειακών Πρωτοδικείων καλύπτονται οι πελατειακές ανάγκες κάποιων υπουργών. **Στόχος είναι η αναδιοργάνωση της δικηγορίας και της δικαιοσύνης κατά τρόπο που να ενισχύει μέσα στον ανταγωνισμό τα μεγάλα δικηγορικά γραφεία και όσα διαθέτουν έναν αναπτυγμένο καταμερισμό εργασίας και μεγάλο αριθμό προσωπικού σε βάρος του μεγάλου μέρους των μαχόμενων δικηγόρων, εντείνοντας ταυτόχρονα την εκμετάλλευση των συνεργατών. Επιδιώκεται ακόμη η οικοδόμηση κοινωνικών συμμαχιών στην περιφέρεια γύρω από την αυταρχική αναδιοργάνωση των κρατικών μηχανισμών (βλ. Καποδίστριας, δημοτική αναδιοργάνωση κ.λπ.).**

Σε κάθε περίπτωση η υποκρισία μιας τέτοιας πιθανής μεταρρύθμισης είναι πρόδηλη: αφενός τα ήδη υπάρχοντα περιφερειακά Ειρηνοδικεία βρίσκονται σε τέτοια χάλια που δεν μπορούν να καλύψουν ούτε τις ανάγκες της δικής τους δικαστικής ύλης, πόσο μάλλον μιας σημαντικά διευρυμένης· **αφετέρου το κόστος πρόσβασης στη δικαιοσύνη έχει αυξηθεί τόσο, που τα λαϊκά στρώματα της περιφέρειας θα περνούν απέξω από τα περιφερειακά Πρωτοδικεία, αλλά μέσα δεν θα μπαίνουν!**

Η ΑΠΛΗ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΕΙΝΑΙ ΑΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΗ ΟΧΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ-ΜΑΪΜΟΥ!

συνέχεια από σελ. 1

τερο μάλιστα, όταν στην Επιτροπή για το δημοψήφισμα γίνεται λόγος για δημοψήφισμα-express στις αρχές Ιουνίου χωρίς ενημέρωση των συναδέλφων, χωρίς πραγματοποίηση προηγούμενης ΓΣ, χωρίς δημόσιο διάλογο για το εκλογικό σύστημα με την κατεύθυνση εκβιαστικής λήψης απαντήσεων σε εκβιαστικά ερωτήματα. Ακόμη περισσότερο για εμάς, για την Εναλλακτική Παρέμβαση, οι αρχές δημοκρατικής λειτουργίας ενός συνδικαλιστικού φορέα δεν μπορούν να αποφασίζονται όχι μόνο με οριακή πλειοψηφία αλλά ούτε και εν γένει με πλειοψηφία. Καταρχήν τα θεμελιώδη δικαιώματα δεν είναι δυνατό να καταργηθούν ή να επιβληθούν με μια απόφαση πλειοψηφίας – και η ισότιμη συμμετοχή σε ένα συνδικαλιστικό φορέα και στην ανάδειξη της διοίκησής του αποτελεί σαφώς άσκηση θεμελιώδους δικαιώματος. Όπως και στην πολιτική σκηνή έτσι και σε ένα συνδικαλιστικό φορέα – εκτός και αν θεωρήσουμε ανοιχτά ότι ο ΔΣΑ είναι μόνο ΝΠΔΔ και όχι συνδικαλιστικό όργανο – δεν είναι δυνατό να αποφασίσει μια πλειοψηφία του 60 ή του 90% ότι τα ρεύματα της αντιπολίτευσης ή της μειοψηφίας δεν θα εκφραστούν. Δεν είναι δυνατόν ούτε αποδεκτό μια οποιαδήποτε πλειοψηφία να αποφασίσει ότι δεν θα υπάρχουν συνδυασμοί και διαφορετικά προγράμματα, καθώς καμιά πλειοψηφία δεν μπορεί να αποφασίσει ότι η κοινωνία, ή σε μας το σώμα των δικηγόρων, είναι ενιαίο, δεν διατρέχεται από αντιθέσεις, ότι δεν υπάρχουν ανάμεσα μας ταξική και κοινωνική διαίρεση ή πολιτικοϊδεολογική αντίθεση και άρα δεν χρειαζόμαστε διαφορετικά προγράμματα και σχήματα. Είναι σαφές ποιους ευνοεί μέσα στο δικηγορικό κόσμο η άποψη ότι δεν υπάρχουν πια λόγοι για προγραμματικές συσπειρώσεις και συγκρουόμενες πολιτικές και ποιοι θα σφετεριστούν μια τέτοια πλειοψηφία, αν υπάρξει.

Για μας, η δημοκρατία στο σώμα δεν κρίνεται σε ένα «ναι», ή σε ένα «όχι». Κρίνεται κυρίως στις ΓΣ, στις αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες του σώματος, στη σύγκρουση

μέσα σε αυτές διαφορετικών προγραμμάτων και πολιτικών, στη δημοκρατική πάλη για την ηγεμονία ανάμεσα σε διαφορετικά προγράμματα που αντανακλούν ανοιχτά συγκρουόμενα συμφέροντα στο χώρο μας, στην έκφραση αυτών των δυναμικών στις εκλογές με προγραμματικά ψηφοδέλτια, με διατήρηση και ενίσχυση ενός συστήματος καθαρής απλής αναλογικής. Οι υποστηρικτές της λεγόμενης ενιαίας λίστας, καθαρής ή με παραλλαγές, σε καμία περίπτωση δεν αποδέχονται αυτές τις κατευθύνσεις. Μιλούν συνεχώς για την παρακμή των ΓΣ σαν να ήταν φυσικό φαινόμενο, αρνούνται την προσφυγή σε αυτές για τα μεγάλα δικηγορικά προβλήματα, δεν θεωρούν άξια την πλειοψηφία των συναδέλφων ως βουλευόμενη πλειοψηφία, ως «δήμο» αλλά την καλούν να αποφασίσει ως δημοψηφισματική «πλειοψηφία». Στηρίζουν τον προεδροκεντρικό συνδικαλισμό στον ΔΣΑ επαγγελομένοι απλώς την αλλαγή των προσώπων μέσα σε αυτό το μοντέλο. Αυτή τη «δημοκρατία» επιδιώκουν.

3. Η μεθόδευση της λεγόμενης «ενιαίας λίστας» παίρνει παραλλάσσουσες μορφές. Δίπλα στην καθαρή «ενιαία λίστα» προτείνεται το μεικτό σύστημα, δηλαδή και παρατάξεις και δυνατότητα ατομικής υπερψηφίσης υποψηφίων από άλλες παρατάξεις. Πέρα από τα προφανή προβλήματα του λεγόμενου «μεικτού», την πιθανότητα δηλαδή είτε οι σύμβουλοι ενός συνδυασμού να καθορίζονται από ψηφίζοντες που ψηφίζουν συνδυασμούς με άλλο πρόγραμμα ή την πιθανότητα να συγκεντρώνουν υποψήφιοι των μικρότερων συνδυασμών ψήφους συμπάθειας και οι συνδυασμοί τους στο όνομα της «αποτελεσματικής ψήφου» να καταποντίζονται, για μας η αντίθεση στην οποία μορφή ενιαίας λίστας είναι αντίθεση αρχών και άρα θέση αδιαπραγμάτευτη.

Η ενιαία λίστα όλων των μορφών καταργεί τον προγραμματικό συνδικαλισμό και ανοίγει το δρόμο στην κατάργηση της απλής αναλογικής και στην υιοθέτηση ενισχυμένων ή πλειοψηφικών συστημάτων. Την ίδια στιγμή η «ενιαία λίστα» καταργεί την αναλογική εκπροσώπηση. Αναλογική

εκπροσώπηση έξω από διαφορετικά προγράμματα δεν είναι νοητή. Αναλογική έκφραση των «παραγόντων» και των «αρίστων» δεν υπάρχει στην πραγματικότητα, αν δεν θέλουμε να αυτοκοροϊδευόμαστε. Στην ενιαία λίστα και ανεξάρτητα από τους τεχνικούς της όρους θα λειτουργεί το «πλειοψηφικό καρτέλ» των «αρίστων», αυτό που θα εκφράζονταν μέσω του marketing και με τις πολυδάπανες διαφημιστικές εκστρατείες, το καρτέλ των «κοινωνικά ισχυρών» καθώς και τις επιλογές των ΜΜΕ και των διαπλεκόμενων μέσα στο δικηγορικό σώμα ανεξάρτητα από πολιτική θέση ή κομματική ένταξη. Αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να την εμποδίσουμε! Πέρα από το ότι καταργεί οριστικά τον δικηγορικό χώρο ως χώρο διαπάλης απόψεων και προγραμμάτων και άρα ως χώρο κοινωνικής αντιπαράθεσης είναι ταυτόχρονα και πιλότος για τη διάλυση του προγραμματικού συνδικαλισμού και σε άλλους εργασιακούς και κοινωνικούς χώρους.

4. Το κοινωνικό και πολιτικό στίγμα της πρότασης κατάργησης της απλής αναλογικής πρέπει να διακριθωθεί εντός της γενικότερης συγκυρίας του δικηγορικού συνδικαλισμού. Αυτό που επιζητείται είναι η παλινόρθωση ενός μοντέλου αριστοκρατικού συνδικαλισμού, ακριβώς για να παρακαμφθεί η πίεση του πληττόμενου και εκμεταλλευόμενου τμήματος της δικηγορίας για κινητοποίηση και ενεργοποίηση στα πιεστικά προβλήματα, στο ασφαλιστικό και στο φορολογικό, στα προβλήματα και τη μη θεσμική αναγνώριση του καθεστώτος των εμμίσθων συνεργατών. Αν σήμερα ο Σύλλογος λειτουργεί ως ενιαίος φορέας τόσο των εργοδοτών, των ελευθεροεπαγγελματιών όσο και των εξαρτημένων εργασιακά δικηγόρων, αν σε αυτήν την πραγματικότητα αφήνονται ακόμη κάποιες ρωγμές για να ακουστούν και τα συμφέροντα των χαμηλότερων στρωμάτων της δικηγορίας, ο συνδικαλισμός των «αρίστων» στεγανοποιεί τον Σύλλογο απέναντι σε αυτά τα συμφέροντα και στην όποια φωνή τους.

Αν αυτή είναι πραγματικά η στόχευση της αλλαγής του εκλογικού συστήματος φαίνε-

ται ότι υπάρχει αντικειμενική σύγκλιση συμφερόντων ανάμεσα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στις κυρίαρχες παρατάξεις στο ΔΣ του Συλλόγου.

5. Για εμάς, την Εναλλακτική Παρέμβαση, το ζήτημα της υπεράσπισης της απλής αναλογικής είναι ενιαίο και αδιαίρετο με το γενικότερο ζήτημα της δημοκρατίας και της συμμετοχής στον Σύλλογο. Όπως έχει δείξει η εμπειρία, η δημοκρατική διαδικασία είναι ασυμβίβαστη με την άμεση εκλογή του Προέδρου και τις υπερεξουσίες που αυτή συνεπάγεται. Γι' αυτό δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε ούτε με απόψεις που ενώ παραμένουν στο σύστημα των συνδυασμών και των συλλογικών σχημάτων υπεραμύνονται τελικά της άμεσης εκλογής και των υπερεξουσιών του Προέδρου. Ζητούμε να παραμείνει το σύστημα της απλής αναλογικής με συνδυασμούς στην εκλογή των συμβούλων και να θεσπιστεί η έμμεση εκλογή του Προέδρου και η κατάργηση των υπερεξουσιών του. Ζητούμε τη στροφή στη λειτουργία του ΔΣΑ μέσα από συλλογικές διαδικασίες και ΓΣ και με περιορισμό των ισόβιων θητειών στο ΔΣ, με περιορισμό της πλήρους αυτονομίας των εκπροσώπων από το δικηγορικό σώμα.

6. Εμείς προτείνουμε!

– Μέτωπο υπεράσπισης της δημοκρατίας στον ΔΣΑ και του προγραμματικού συνδικαλισμού. Υπεράσπιση της καθαρής απλής αναλογικής, έμμεση εκλογή του Προέδρου, ΟΧΙ ΣΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ψηφοδέλτιο, όχι στο εκβιαστικό δημοψήφισμα.

– Ενότητα με τα πληττόμενα λαϊκά στρώματα και τις ανάγκες τους, ενότητα των πληττόμενων και εκμεταλλευόμενων στρωμάτων της δικηγορίας, όχι συμμαχίες με κομμάτια του κρατικού μηχανισμού που μετέχουν σε αυτήν την επίθεση (π.χ. δικαστικοί μηχανισμοί).

– Πάλη για τα συνταγματικά δικαιώματα που πλήττονται στην κοινωνία μας από τη νεοφιλελεύθερη κρατική διαχείριση.

– Επιτροπή δικηγόρων για την απλή αναλογική και τη δημοκρατία στον ΔΣΑ, πάλη για την αναστροφή των αντιδημοκρατικών μεθοδεύσεων.

ΤΙΝΑ ΚΑΙ ΤΙ ΝΑ...

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ;

Σε πρόσφατη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε για το πολιτικό άσυλο στο υπουργείο Δημόσιας Τάξης, καταγράφηκε ανάγλυφα ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται σήμερα οι **πολιτικοί πρόσφυγες: οι αρμόδιοι παράγοντες επιχειρούν να νομιμοποιήσουν το μεγάλο κύμα των πολιτικών προσφύγων κυρίως από το Κουρδιστάν όχι μέσω της χορηγήσεως πολιτικού ασύλου (ο αριθμός των χορηγήσεων πολιτικού ασύλου παραμένει μικροσκοπικός ο μικρότερος στη Δ. Ευρώπης - 160 εγκρίσεις στις 3.800 αιτήσεις), αλλά μέσω της διαδικασίας των προεδρικών διαταγμάτων για τη λαθρομετανάστευση!** Οι επιτροπές χορήγησης απαιτούν από τους αιτούντες να αποδείξουν με δημοσιεύματα εφημερίδων (...) ότι διώκονται, ενώ δεν λαμβάνεται καθόλου υπόψη η πραγματική γενοκτονία των Κούρδων που συντελείται από όλες τις γύρω χώρες με πρωτοπόρο την Τουρκία, ως εγγυητή της σταθερότητας στην ευαίσθητη (και πετρελαιοφόρο) περιοχή. Μ' αυτό τον τρόπο το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης διατηρεί σε διαρκή ομηρία και εξαθλίωση τους ανθρώπους αυτούς που είτε θα αναγκαστούν να εργαστούν υπό τις χειρότερες συνθήκες για να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα ασφα-

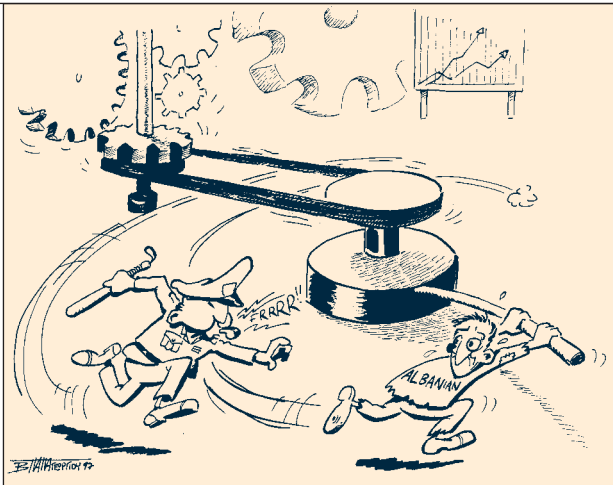
λιστικά ένσημα για τη λευκή κάρτα, είτε θα απελαθούν. Με δεδομένη δε την πίεση που ήδη ασκούν στην Ελλάδα οι άλλες χώρες του Σένγκεν για εκκαθάριση ή νομιμοποίηση των λαθρομεταναστών, το μέλλον των πολιτικών προσφύγων στην Ελλάδα καθίσταται πλέον από άδηλο έως τρομακτικό.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ «ΝΕΕΣ» ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Εγκρίθηκε στο ΔΣ της 7-4-1998 με πρόταση της «Εναλλακτικής Παρέμβασης» ψήφισμα καταγγελίας για την ανατροπή των εργασιακών σχέσεων σε βάρος των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων, με αφορμή την σύγκρουση σχετικά με την προοπτική της «Ολυμπιακής Αεροπορίας». Στο ψήφισμα αναφέρεται ότι «Μέτρα όπως η κατάργηση του θωρου, η απόσπαση τομέων ρύθμισης εκτός της προστατευτικής ισχύος των ΣΣΕ, η κατάργηση των κατωτάτων ορίων μισθών στις ζώνες ανεργίας κ.λπ. καταργούν μια ολόκληρη φάση κοινωνικής εξέλιξης και επαναδημιουργούν ένα κοινωνικό τοπίο όπως αυτό της πρώτης βιομηχανικής επανάστασης». Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εκπρόσωποι του κυβερνητικού κόμματος αντιτάχθηκαν έντονα στην έκδοση του ψηφίσματος.

Έξαρση της εκμετάλλευσης - Έξαρση του ρατσισμού

Η στάση των Ελλήνων προς τους αλλοδαπούς πρόσφυγες και μετανάστες που ζουν και εργάζονται στη χώρα μας είναι πιο σύνθετη από τα πρόσφατα δείγματα υστερικής ξενοφοβίας και φόβου για τον «άλλο». Από τους μαύρους μπασκετμπολίστες που φιγουράρουν στα εξώφυλλα των περιο-

δών είναι τεράστιες. Όμως, όταν οι κρατούντες καταργούν τις εγγυήσεις του εργατικού δικαίου υπέρ των εργαζομένων, αφήνουν ανενόχλητη την εργοδοσία να δίνει μισθούς δεκαετίας 1970 και να επιβάλλει ωράριο δεκαετίας 1870. Ξεπουλούν τη δημοσία υπηρεσία, μειώνουν δραστικά τις κοινωνικές παρο-

δικών μέχρι τον άτυχο νιγηριανό μικροπωλητή που δολοφονήθηκε από τα ίδια αποβράσματα, τα οποία ενδεχομένως αποθεώνουν τους πρώτους στα γήπεδα, μεσολαβεί μια πολύ αντιφατική κοινωνική αντιμετώπιση. Η έξαρση των ρατσιστικών συμπεριφορών **συμπύπτει - δίδου τυχαία - με τη διαδικασία νομιμοποίησης** των αλλοδαπών και μεταναστών εργαζομένων. Οι πιέσεις για ακόμη χαμηλότερα μεροκάματα, χωρίς ασφάλιση φυσικά, και η πλήρης αυθαιρεσία στους όρους εργασίας (ωράριο κ.λπ.) εντείνονται, τη στιγμή που η πολιτεία επιχειρεί μια δειλή και κακοσχεδιασμένη επέμβαση στην αγορά εργασίας. Για παράδειγμα, οι αιτούντες για ποινικό μητρώο και ιατρικά πιστοποιητικά παίρνουν από τις σχετικές υπηρεσίες ημερομηνίες παραλαβής βεβαιώσεων που φθάνουν μέχρι και το 2000! Μοιραία, χιλιάδες δεν θα πάρουν στη λευκή κάρτα και θα αρκεστούν στη βεβαίωση για την αίτηση πράσινης κάρτας σύμφωνα με τις επικείμενες τροποποιήσεις στα π.δ. Όμως, το σημαντικότερο πρόβλημα είναι **ο υπερβολικά μεγάλος αριθμός (με δεδομένη την αυθαιρεσία των εργοδοτών) των 40 ενσήμων** (για το 1998) που πρέπει να κατατεθούν μέχρι το

τέλος Ιουλίου. Πρακτικά, η μεγάλη πλειοψηφία των αιτούντων αποκλείεται από την απόκτηση λευκής και πράσινης κάρτας και βέβαια ευνοούνται η ασυδοσία και οι εκβιασμοί μικρής και μεγάλης εργοδοσίας προς τον αλλοδαπό εργαζόμενο. Το αποτέλεσμα είναι ότι θα βρεθούν αύριο σε καθεστώς (ημι)παρνομίας και αθλιότητας χιλιάδες Αλβανοί, Πακιστανοί, Σύριοι, Ρωσίδες, Φιλιππινέζες κ.λπ. που εργάζονται ακόμα και πολλά χρόνια στην Ελλάδα και που θα είναι τα πρώτα θύματα των επόμενων κυμάτων ρατσισμού. Φυσικά, τα ΜΜΕ αποσιωπούν την κατάσταση αυτή και τη σημαντικότερη συμβολή των μεταναστών και αλλοδαπών στην ελληνική οικονομία. Αντίθετα, προβάλλουν κατά κόρον στο ριάλιτι σόου που ονομάζουν π.χ. «δελτίο ειδήσεων του Σκάι» τα εγκλήματα στα οποία συμμετέχουν ξένοι (για τα οποία οι στατιστικές συμφωνούν ότι είναι ένα πολύ μικρό μέρος της όλης εγκληματικότητας) και δίνουν βήμα, μέσω των γνωστών trash δημοσιογράφων, σε κάθε λογής ρατσιστή, από τον εκδότη του «Στόχου» ως τους θρασυτάτους γνωστούς κοινοτάρχεις. Οι ευθύνες των κυβερνήσεων, ιδίως μετά το 1990, για την ανάπτυξη ρατσιστικών συμπεριφο-

ρών είναι τεράστιες. Όμως, όταν οι κρατούντες καταργούν τις εγγυήσεις του εργατικού δικαίου υπέρ των εργαζομένων, αφήνουν ανενόχλητη την εργοδοσία να δίνει μισθούς δεκαετίας 1970 και να επιβάλλει ωράριο δεκαετίας 1870. Ξεπουλούν τη δημοσία υπηρεσία, μειώνουν δραστικά τις κοινωνικές παρο-

χές κ.ά. όταν λοιπόν **το κράτος συμπεριφέρεται σαν τον «τελευταίο» ιδιώτη εργοδότη**, τότε τι άλλο κάνει παρά να ενθαρύνει το ρατσισμό και την άγρια εκμετάλλευση; Στην πραγματικότητα, οι «Αλβανοί» είναι ήδη εκατομμύρια στην Ελλάδα και διαρκώς αυξάνονται: από τους αγρότες που χάνουν το χωράφι τους, τους ωρομισθούς καθηγητές που απολύονται μετά από χρόνια κακοπληρωμένης εργασίας **μέχρι και τους ασκούμενους και συνεργάτες δικηγόρους που για 120.000 (μάξιμουμ) εργάζονται σκληρά, χωρίς ωράριο** και ταυτόχρονα ως «ελεύθεροι επαγγελματίες» πληρώνουν μόνοι τους την ασφάλιση στα ταμεία! Γι' αυτούς τους λόγους, ο αυξανόμενος ρατσισμός πρέπει να ιδωθεί ως μέρος της κοινωνικής και πολιτικής απαξίωσης της (χαμηλά αμοιβόμενης) μισθωτής εργασίας και του συνδικαλισμού. Γι' αυτό και η άμυνα είναι κοινή: η μεγαλύτερη δυνατή κατοχύρωση και διεύρυνση των κοινωνικών και ατομικών δικαιωμάτων, ο περιορισμός της εργοδοτικής ελευθερίας και βέβαια η έμπρακτη αλληλεγγύη στα θύματα του κοινωνικού και οικονομικού φασισμού.

ΚΑΙ ΞΑΦΝΙΚΑ ΣΥΝΕΒΗ ΝΑ ΑΠΕΡΓΟΥΜΕ

(ΕΝ ΜΕΣΩ ΤΡΙΩΔΙΟΥ)

Μήπως επειδή ο Υπουργός διαφώνησε με τα αιτήματα που του πρόβαλλε ο πρόεδρος (π.χ. αποπληθωρισμός του επαγγέλματος); Όχι βέβαια, αφού αμφότεροι συμπλέουν στην ίδια κατεύθυνση...

Απεργήσαμε, επειδή ο κ. Γιαννόπουλος προσέβαλε τον κ. Ρουπακιά και στο πρόσωπο αυτού όλου μας. Αν δηλαδή ο κ. Υπουργός ήταν ευπρεπέστερος, θα είχε λείψει όλη η αναταραχή. Όχι όμως και τα προβλήματα. Ευκαιρία, λοιπόν, για μερικούς συνδικαλιστικούς (και όχι μόνο) προβληματισμούς.

1. Η συμπεριφορά Γιαννόπουλου δεν αποτελεί προσωπική απόκλιση αλλά συνεπέστατη έκφραση μιας αντιλαϊκής, αυταρχικής και αντικοινωνικής κυβερνητικής πολιτικής. Ο κ. Γιαννόπουλος δεν είναι απλώς Υπουργός Δικαιοσύνης. Είναι στην πράξη ο Υπουργός προπαγάνδας της κυβέρνησης Σημίτη. Αυτός που με τη μακρόχρονη επιτηδευμένη λαϊκιστική συμπεριφορά του και την αγωνιστική προϊστορία του (λες και δεν υπήρξε άλλος αγωνιστής σε αυτόν τον τόπο) δίνει λαϊκό προσωπείο στην πιο αντιλαϊκή κυβέρνηση της μεταπολίτευσης. Αυτός που καθημερινά συκοφαντεί και υβρίζει τους κοινωνικούς αγώνες, τους συνδικαλιστές και την αριστερά. Αυτός που ετοιμάζεται ακόμη και την περιύβριση αρχής να επαναθεσπίσει.

2. Στην εδραϊσμένη της ιδιότυπης ασυλίας του κ. Γιαννόπουλου από τη θέση του Υπουργού Δικαιοσύνης δεν είναι μικρή η ευθύνη του ΔΣΑ και του κ. Ρουπακιά.
- Το Φλεβάρη 1997 ο κ. Ρουπακιάς ματαίωσε προγραμματισμένη συνεδρίαση του ΔΣ του ΔΣΑ για να παρευρεθεί σε παρουσίαση βιβλίου του κ. Γιαννόπουλου την ίδια ώρα, προκαλώντας ακόμη και διαμαρτυρίες συμβούλων της παράταξής του.

- Το Γενάρη 1997, όταν ο κ. Γιαννόπουλος (μαζί με τον επίσης «δικό μας» κ. Νταϊλιάνη) συγκροτούσε αυθαίρετα νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την τροποποίηση του Κώδικα Δικηγόρων χωρίς να συζητήσει με το ΔΣΑ ούτε για τη σύνθεσή της, αλλά ούτε - κυρίως - για τις κατευθύνσεις των τροποποιήσεων, ο κ. Ρουπακιάς και πάλι του έδωσε ελεύθερο πεδίο, αποφεύγοντας να τον καταγγείλει και να θέσει το θέμα στο ΔΣ για συζήτηση.

- Από τον Οκτώβριο 1996 ο κ. Γιαννόπουλος, αυθαίρετα και χωρίς να ζητηθεί από τον ΔΣΑ εξήγγειλε την αλλαγή του εκλογικού συστήματος της απλής αναλογικής των δικηγόρων. Τη μεθοδεύει ασταμάτητα μέχρι σήμερα χωρίς να έχει διαμαρτυρηθεί ο κ. Ρουπακιάς.

- Την ίδια χρονική περίοδο και ενώ σε αρκετές συνεδριάσεις του ΔΣ εξηγήτο από συμβούλους η έκφραση καταδίκης ή έστω διαμαρτυρίας για τη συμπεριφορά του κ. Γιαννόπουλου («γαϊδούρια» οι αγρότες, «κόπανοι» οι συνδικαλιστές, «γραφικοί» όσοι αγωνίζονται ενάντια στη συνθήκη Σένγκεν), ο κ. Ρουπακιάς διαφύλαξε με κάθε διαδικαστικό χειρισμό τον κ. Υπουργό από την παρέμβαση του ΔΣΑ στο «έργο» του.

- Και ο κ. Υπουργός συνέχισε. Απεκάλεσε «έμπορο ναρκωτικών» πρώην πρόεδρο του ΔΣΑ χωρίς τα πειθαρχικά όργανα του συλλόγου να τον ενοχλήσουν. Και προχωρεί ακάθεκτος.

Ποιος, λοιπόν, στηρίζει την κυβερνητική πολιτική στον ΔΣΑ; Ποιος λειτουργεί ως δεξί χέρι του κ. Γιαννόπουλου; Μόνη η (μειοψηφική στο ΔΣΑ) παράταξη του ΠΑΣΟΚ; Ή μήπως ο παντοδύναμος (ελέω αναχρονιστικού κώδικα) κ. Ρουπακιάς;

3. Μόνιμη δικαιολογία του κ. Ρουπακιά για όλα αυτά ήταν η ανάγκη τήρησης ηπίου κλίματος με τον κ. Υπουργό, που ήταν δικός μας άνθρωπος και θα μας λύσει τα προβλήματα.

Γνωρίζετε κανένα μας πρόβλημα που να έλυσε ο κ. Γιαννόπουλος; Το ασφαλιστικό (600.000 δρχ. οι εισφορές εφέτος) οξύνεται, το φορολογικό (80.000 δρχ. το «αντικειμενικό» κριτήριο, αύξηση της παρακράτησης) το ίδιο, η δικηγορική σύνταξη στο 80% του μισθού εφέτη, ακόμη εκκρεμεί, τα χάλια στην οργάνωση του Δικαστηρίου παραμένουν, το ίδιο και η αθλιότητα του Υποθηκοφυλακείου, η αποπεράτωση του γεφυριού της Άρτας (του Εφετείου) δεν γίνεται ποτέ, το ίδιο και η μεταστέγηση του Ειρηνοδικείου και των Διοικητικών. Το κόστος της μάχιμης δικηγορίας αυξάνει απαγορευτικά, ιδίως για μαχόμενους και νέους δικηγόρους, που συμπιέζονται από την οικονομική αδυναμία μεγάλου μέρους του πληθυσμού να ασκεί τα δικαιώματά του προσφεύγοντας στη Δικαιοσύνη. Αλλά και οι έμμισθοι συνάδελφοι (βλ. ΙΚΑ κ.λπ.) βλέπουν τη θέση τους να απειλείται.

4. Και ο κ. Υπουργός πράγματι ουδέν έπραξε. Αλλά μήπως έπραξε και τίποτε ο ΔΣΑ και ο κ. Ρουπακιάς για όλα αυτά;

Ο κ. Ρουπακιάς πιθανόν να είχε την αυταπάτη ότι ο κ. Υπουργός Δικαιοσύνης, εκτιμώντας τις υπηρεσίες του, θα του παραχωρούσε κάποιο μερίδιο συνδιαχείρισης σε θέματα ενδιαφέροντος του ΔΣΑ. Αυταπάτη αφελέστατη και λόγω συγκυρίας και λόγω προσώπου, αλλά κυρίως λόγω ουσίας της κυβερνητικής πολιτικής. Η περίοδος της «λαϊκής συμμετοχής» και των σοσιαλδημοκρατικών πειραμάτων έχει προ πολλού περάσει. Ο κ. Γιαννόπουλος κάνει παιχνίδι μόνος του, χωρίς τον ΔΣΑ και δεν το κρύβει. Αντιθέτως ο πρόεδρος έχει φτάσει μέχρι το σημείο να διαλύσει πραξικοπηματικά συνεδρίαση του ΔΣ προκειμένου να μην ψηφισθεί αποχή για τη διεκδίκηση αιτημάτων των πλέον πληττόμενων στρωμάτων της δικηγορίας.

5. Αν ωστόσο ο κ. Ρουπακιάς με τα όποια βιώματα του «ριγμένου» συνταίρου, για τον έρποντα φασισμό του κ. Γιαννόπουλου, επειδή αυτός εκφράστηκε και στο πρόσωπό του μας οδηγεί σε αποχή διαμαρτυρίας για την έλλειψη ευπρέπειας του κ. Υπουργού, επιλέγει τη διύλιση του κώνωπα, ενώ έχει καταπιεί την κάμηλο (και κάμηλος είναι όσα ενδεικτικά προαναφέραμε), δεν συμβαίνει το ίδιο και με το δικηγορικό σώμα:

- που έχει ανάγκη να ασχοληθεί με τα πραγματικά του προβλήματα και όχι με επιφανειακές αντιπαραθέσεις,

- που έχει ανάγκη και να αγωνιστεί και να συγκρουστεί, όχι όμως για το σαβουάρ-βιβρ, αλλά για την ουσία,

- που έχει ανάγκη να ξεφύγει από τις τεχνητές και αποπροσανατολιστικές αντιθέσεις και να αποκαλύψει την ταυτότητα ουσιαστικών πολιτικών κατευθύνσεων ανάμεσα στην κυβέρνηση και την ηγεσία του ΔΣΑ,

- που έχει ανάγκη να αποβάλει τις συντηρητικές αυταπάτες (π.χ. μείωση εισακτέων) και να διεκδικήσει την αξιοπρεπή παραμονή του στη δικηγορία, την αναδιάταξη της δικηγορικής ύλης, και την προώθηση των κοινωνικών δικαιωμάτων.

Βέβαια, κάλλιο αργά παρά ποτέ. Η διήμερη αποχή θα μπορούσε να έχει σηματοδοτήσει το τέλος του αδιέξοδου διαχειριστικού συνδικαλισμού και να αποτελέσει μια νέα αρχή αγωνιστικών διεκδικήσεων. Παραταύτα ο πρόεδρος και η πλειοψηφία του ΔΣ δεν φαίνονται διατεθειμένοι να κάνουν το βήμα. Αρνήθηκαν μάλιστα κατηγορηματικά να συνδυσασθεί η αποχή ενάντια στον κυβερνητικό αυταρχισμό με τη διεκδίκηση αιτημάτων. Πολύ δε περισσότερο προσπαθούν να μεταθέσουν στο μέλλον τη σύγκλιση γενικής συνέλευσης (ίσως για να αποφευχθεί η καταγγελία και του άλλου καλτζώνοντας αυταρχισμού - του δικαστικού, που εκδηλώθηκε για μια ακόμη φορά με την απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου).

6. Ο αυταρχισμός είναι πάντα αποκρουστικός. Η συνδικαλιστική υποκρισία το ίδιο. Και τα δύο τα έχουμε επανειλημμένα καταγγείλει. Είναι καιρός να τα καταγγείλει έμπρακτα όλο το σώμα.

(Σημ.: Το κείμενο αυτό κυκλοφόρησε ως προκήρυξη της Εναλλακτικής Παρέμβασης με αφορμή τη 2ήμερη αποχή).

Παρέμβαση

Εφημερίδα ενημέρωσης, προβληματισμού και διαλόγου για τους δικηγόρους

Για τα κείμενα του παρόντος τεύχους (συνεργάστηκαν οι: Δ. Μπελαντής, Κ. Παπαδάκης, Δ. Σαραφινός, Χ. Τσαϊτουρίδης) ευχαριστούμε θερμά τον Βασίλη Παπαγεωργίου για την ευγενική παραχώρηση των σκίτσων του προς την παρέμβαση. Ο Β. Παπαγεωργίου είναι επαγγελματίας σκίτσογράφος - γελοιογράφος και έχει δημοσιεύσει έργα του σε πολλές εκδόσεις. Φύλλα της Παρέμβασης θα προμηθεύσετε, εκτός από τα μέλη της συντακτικής επιτροπής, στα γραφεία του Δ.Σ.Α. και στις αίθουσες του Δ.Σ.Α. στα δικαστήρια της Αθήνας.

Επίσης είναι δυνατή και η ταχυδρομική αποστολή σε συνδρομητές της εφημερίδας μετά από συνεννόηση.

Τιμή ετήσιας συνδρομής 5.000 δρχ.

Για επικοινωνία, διακίνηση φύλλων, αποστολή κειμένων και συνδρομής στα μέλη της συντακτικής επιτροπής:

- Σαραφινός Δημήτρης τηλ.: 3637487 FAX 3643348
- Παπαδάκης Κώστας τηλ. 3834545 FAX 3300690
- Μπελαντής Δημήτρης τηλ.: FAX 3627464
- Καντόλα Ευγενία τηλ.: 3634759 FAX 3640638